

Mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora o temi „Oporezivanje u kontekstu digitalnog gospodarstva”

(samoinicijativno mišljenje)

(2019/C 353/04)

Izvjestitelj: **Krister ANDERSSON**

Pravni temelj: pravilo 32. stavak 2. Poslovnika
samoinicijativno mišljenje

Odluka Plenarne skupštine: 15.2.2018.

Nadležna stručna skupina: Stručna skupina za ekonomsku i monetarnu uniju te ekonomsku i socijalnu koheziju

Datum usvajanja u Stručnoj skupini: 2.7.2019.

Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju: 17.7.2019.

Plenarno zasjedanje br.: 545

Rezultat glasovanja
(za/protiv/suzdržani): 167/7/7

1. Zaključci i preporuke

1.1. EGSO smatra da je digitalizacija gospodarstva izvrsna prilika te da je Digitalna agenda za Europu ključna politika za Europsku uniju. Budući da je digitalizacija i dalje važan pokreć globalnog gospodarskog rasta, EGSO smatra da bi se politikama oporezivanja digitaliziranog gospodarstva trebali promicati, a ne narušavati, gospodarski rast te prekogranična trgovina i ulaganja.

1.2. EGSO ističe da u okviru sustava oporezivanja treba na odgovarajući način uzeti u obzir nove poslovne modele. Načela pravednog sustava oporezivanja, odnosno dosljednosti, predvidljivosti i neutralnosti, i dalje su jednako relevantna za javna tijela, poduzeća i potrošače.

1.3. Stoga Odbor dijeli ambiciju Komisije da nastavi raditi na sprječavanju agresivnog poreznog planiranja koje provode poduzeća i nedovoljne transparentnosti u državama članicama kako bi se zajamčilo jednakost postupanja prema poduzećima i promicala europska konkurentnost.

1.4. U kontekstu digitalizacije gospodarstva, EGSO je čvrsto uvjeren da se sve promjene pravila za raspodjelu prava oporezivanja dobiti među državama moraju globalno koordinirati kako bi se bolje iskoristile prednosti globalizacije, uz odgovarajuće upravljanje i pravila na globalnoj razini. Stoga EGSO pozdravlja blisku suradnju između Komisije, država članica i OECD-a/skupine G20 radi pružanja podrške razvoju međunarodnog rješenja, čime će se ograničiti rizik od dvostrukog oporezivanja. Međutim, ako se ne može postići međunarodno rješenje, EU treba razmotriti samostalni nastavak djelovanja.

1.5. EGSO predlaže državama članicama koje uspostave posebne nacionalne sustave da pažljivo razmotre najučinkovitija rješenja kako bi se izbjegle dodatne komplikacije i troškovi za porezne uprave i za poduzeća.

1.6. EGSO potiče Komisiju i države članice da pomno razmotre sve mogućnosti za uklanjanje premalog oporezivanja digitalnih usluga za prodaju koja završi u državi članici, neovisno o tome gdje se nalazi poduzeće. Usluge koje se pružaju preko platformi koje upotrebljavaju europski potrošači trebaju biti u potpunosti obuhvaćene sustavom PDV-a, što je bitan dio rješavanja poreznog pitanja. Treba napomenuti da korisnici digitalnih komunikacija (npr. Facebooka itd.) imaju naizgled besplatan pristup tim uslugama, zbog čega se postavlja pitanje koja bi bila razumna osnova za primjenu PDV-a.

1.7. Za raspodjelu rezidualne dobiti mogao bi se kao polazište upotrijebiti i primijeniti ključ raspodjele koji se predlaže za zajedničku konsolidiranu osnovicu poreza na dobit (CCCTB), zajedno s njegova tri čimbenika, ako se o toj metodi postigne dogovor u OECD-u. EGSO podupire takav pristup.

1.8. Međutim, EGSO smatra da su sredstva uložena u istraživanje i razvoj važna za razvoj nematerijalne imovine i da bi zemlja u kojoj se odvijaju takve aktivnosti trebala za to primiti naknadu. EGSO stoga predlaže da se za raspodjelu rezidualne dobiti upotrebljava formula koja se sastoji od četiriju čimbenika umjesto triju čimbenika iz formule za CCCTB. EGSO u potpunosti uviđa složenost izračuna međunarodnih prava oporezivanja. Istodobno je potrebna prihvatljiva i pravedna raspodjela poreznih prava među zemljama.

1.9. Ako se preraspodjela međunarodnih poreznih prava ne može ostvariti unutar postojećeg okvira za transferne cijene, EGSO podržava dodjelu rezidualne dobiti od nematerijalne imovine s pomoću formule od četiriju čimbenika.

1.10. S obzirom na sve veća tržišta izvan Europe, osobito u zemljama poput Kine, Indije i Brazila, raspodjela pravâ oporezivanja za cijelu osnovicu poreza na dobit, ili čak za cijelu rezidualnu dobit, dovela bi do velikih gubitaka prihoda u brojnim državama članicama, a mogla bi dovesti i do poteškoća u ostvarivanju društvenih ciljeva u europskim državama.

1.11. EGSO smatra da je potrebno uspostaviti razumnu ravnotežu između preraspodjele poreza na dobit trgovачkih društava među zemljama koje su neto izvoznice i zemljama koje su neto uvoznice, kako se ne bi ugrozila mogućnost zemalja da ispunе svoje socijalne i okolišne ciljeve.

1.12. Dogovorene izmjene međunarodnih pravila za raspodjelu prava oporezivanja među zemljama trebale bi biti korisne za sve države članice i jedinstveno tržište.

2. Uvod

2.1. Sustavi oporezivanja dobiti trgovачkih društava koji trenutno postoje u svijetu i projekt za smanjenje porezne osnovice i premještanje dobiti (BEPS) temelje se na procjeni dobiti trgovackog društava ondje gdje gospodarska aktivnost stvara dobit i gdje se stvara vrijednost. Međutim, digitalizacija gospodarstava otvorila je pitanje gdje dobit nastaje i kako se raspodjeljuje. Digitalne usluge, u širem smislu, mogu se pružati na daljinu, bez ikakve fizičke prisutnosti ondje gdje dolazi do potrošnje.

2.2. Već kao rezultat projekta BEPS, međunarodni sustav oporezivanja prolazi kroz veliku preobrazbu koja dovodi do brojnih promjena u oporezivanju trgovackih društava.⁽¹⁾ Projekt BEPS započet je radi borbe protiv aktivnosti smanjenja porezne osnovice i prenještanja dobiti, a ne radi promjene postojećih međunarodnih standarda o raspodjeli prava oporezivanja prekograničnih prihoda među zemljama.⁽²⁾

2.3. Mjera 1 BEPS-a odnosila se na izazove digitalnog gospodarstva.⁽³⁾ Budući da nije postignut dogovor o načinu oporezivanja tih novih poslovnih modela, uslijedilo je privremeno izvješće OECD-a/skupine G20 o uključivom okviru za BEPS, u 2018.⁽⁴⁾ U tom se izvještu utvrđuje dogovoren smjer rada uključivog okvira u pogledu digitalizacije i međunarodnih poreznih pravila do 2020. U njemu se opisuje kako digitalizacija utječe i na druga područja sustava oporezivanja, kako poreznim tijelima pruža nove alate koji dovode do poboljšanja usluga za porezne obveznike i kako se njome poboljšava učinkovitost ubiranja poreza i otkrivanja utaje poreza.

2.4. OECD je 13. veljače 2019. objavio dokument o javnom savjetovanju „Rješavanje poreznih izazova u pogledu digitalizacije gospodarstva“⁽⁵⁾. U njemu se navode revidirana pravila o raspodjeli dobiti i pravila o poreznoj rezidentnosti, kao i globalni prijedlog za mjere protiv smanjenja porezne osnovice.

⁽¹⁾ OECD. Konačna izvješća o BEPS-u 2015.

⁽²⁾ Komisija je izvijestila da su prenještanje dobiti i smanjenje poreznih osnovica trgovackih društava u EU-u dosegli iznose od 50 do 70 milijardi EUR, odnosno manje od 0,4 % BDP-a EU-a. SWD(2018) 81 final.

⁽³⁾ OECD. BEPS Rješavanje poreznih izazova u digitalnom gospodarstvu, Mjera 1: Rezultati 2014.

⁽⁴⁾ OECD. Izazovi oporezivanja koji proizlaze iz digitalizacije: Privremeno izvješće 2018. – Uključivi okvir za BEPS, Projekt BEPS OECD-a/skupine G20 (OECD Publishing, 16. ožujka 2018.); OECD.

⁽⁵⁾ Dokument o javnom savjetovanju *Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy* („Rješavanje poreznih izazova u pogledu digitalizacije gospodarstva“), OECD.

2.5. Završno izvješće OECD-a/uključivog okvira očekuje se 2020. Ministri financija SAD-a i Francuske izjavili su, međutim, da žele ubrzati pregovore u OECD-u kako bi se pronašlo rješenje već tijekom 2019. (6) SAD je predstavio prijedlog s naglaskom na tome da se jurisdikcijama na tržištu omogući povrat poreza na marketinšku nematerijalnu imovinu koja se upotrebljava u toj jurisdikciji, čak i ako se u razvoju te marketinške nematerijalne imovine ulaže u drugoj zemlji. Postoji i njemačko-francuski prijedlog o minimalnoj stopi poreza na dobit. Ovo mišljenje EGSO-a može se smatrati doprinosom raspravi koja je u tijeku.

2.6. Komisija EU-a već je 2014. objavila izvješće o oporezivanju digitalnog gospodarstva (7). Stručna skupina na visokoj razini za oporezivanje digitalnog gospodarstva zaključila je da digitalna tehnologija Evropi pruža sjajne mogućnosti. Europa može pospješiti svoje izglede za rast i stvaranje radnih mјesta ako stvori jedinstveno digitalno tržište i ako iskoristi digitalni potencijal jedinstvenog europskog tržišta. Stručna skupina opširno je raspravljala o načelima kojima bi se trebalo voditi međunarodno oporezivanje.

2.7. Ta su načela važna i za ovo mišljenje. Stručna skupina zaključila je da za digitalna poduzeća ne smije postojati poseban sustav oporezivanja. Umjesto toga, opća bi se pravila trebala primjenjivati ili prilagoditi tako da se prema „digitalnim“ poduzećima postupa jednakom kao i prema ostalima.

2.8. U svojoj komunikaciji naslovljenoj „Vrijeme je za uspostavljanje modernog, pravednog i učinkovitog poreznog standarda za digitalno gospodarstvo“, objavljenoj 21. ožujka 2018., Komisija je predstavila svoj zakonodavni paket za uskladenu reformu pravila EU-a o oporezivanju dobiti trgovачkih društava za digitalne aktivnosti. Paket sadrži dvije direktive Vijeća praćene pravno neobvezujućom preporukom o oporezivanju dobiti trgovackih društava koja imaju znatnu digitalnu prisutnost.

2.9. EGSO je u lipnju 2018. objavio mišljenje o prijedlozima Komisije „Oporezivanje dobiti multinacionalnih poduzeća u digitalnom gospodarstvu“. (8) U tom je mišljenju Odbora stavljena naglasak na negativne učinke poreza na promet i na potrebu za međunarodnim konsenzusom.

3. Opće napomene

3.1. EGSO smatra da je digitalizacija gospodarstva izvrsna prilika te da je Digitalna agenda za Evropu ključna politika za Europsku uniju. Budući da je digitalizacija i dalje važan pokretač globalnog gospodarskog rasta, EGSO smatra da bi se politikama oporezivanja digitaliziranog gospodarstva trebali promicati, a ne narušavati, gospodarski rast te prekogranična trgovina i ulaganja.

3.2. Internet poduzećima omogućuje kretanje na svjetskim tržištima bez velike fizičke prisutnosti, što je obilježje koje znatno pomaže malim poduzećima da izvoze u dosad nezabilježenom opsegu. Digitalizacija je često popraćena i sve većom važnošću nematerijalne imovine, kao što su intelektualno vlasništvo i podaci.

3.3. EGSO ističe da u okviru sustava oporezivanja treba na odgovarajući način uzeti u obzir nove poslovne modele. Načela pravednog sustava oporezivanja, odnosno dosljednosti, predvidljivosti i neutralnosti, i dalje su jednako relevantna za javna tijela, poduzeća i potrošače.

3.4. EGSO smatra da je izuzetno važno imati ujednačena pravila u području oporezivanja dobiti trgovackih društava. Posljednjih se godina pokazalo da su pojedina poduzeća uspjela iskoristiti posebna porezna pravila u nekim državama članicama, smanjujući time svoju stvarnu poreznu stopu gotovo na nulu. Tom ishodu pridonijela je nedovoljna transparentnost. U neke od tih slučajeva bila su uključena multinacionalna poduzeća aktivna u digitalnim uslugama.

3.5. Stoga Odbor dijeli ambiciju Komisije da nastavi raditi na sprječavanju agresivnog poreznog planiranja, koje u jednakoj mjeri provode digitalizirana i tradicionalna poduzeća, i nedovoljne transparentnosti u nekim državama članicama kako bi se zajamčilo jednakost postupanja prema poduzećima i promicala europska konkurentnost.

(6) *US and France accelerate plans to make global tech groups pay tax. Finance ministers agree on need for international minimum corporation tax level* („SAD i Francuska ubrzavaju planove za uvođenje poreza za globalne tehnološke grupacije. Ministri financija slažu se da je potrebna međunarodna minimalna razina poreza na dobit“), Financial Times, 28. veljače 2019.

(7) Stručna skupina Komisije za oporezivanje digitalnog gospodarstva, 28. svibnja 2014. Skupinom je predsjedao Vítor Gaspar, bivši portugalski ministar financija, a sastojala se od šest stručnjaka iz cijele Europe koji dolaze iz različitih sredina i posjeduju različita stručna znanja relevantna za ovu temu.

(8) Vidjeti mišljenje EGSO-a „Oporezivanje dobiti multinacionalnih poduzeća u digitalnom gospodarstvu“, SL C 367, 10.10.2018., str. 73.

3.6. EGSO je čvrsto uvjeren da se sve promjene pravila za raspodjelu prava oporezivanja dobiti među državama moraju provesti na globalnoj razini kako bi se bolje iskoristile prednosti globalizacije, uz odgovarajuće upravljanje i pravila na globalnoj razini. Stoga EGSO pozdravlja blisku suradnju između Komisije, država članica i OECD-a/skupine G20 radi pružanja podrške razvoju međunarodnog rješenja. Međutim, ako se ne može postići međunarodno rješenje, EU treba razmotriti samostalni nastavak djelovanja.

3.7. EGSO predlaže državama članicama koje uspostave posebne nacionalne sustave da pažljivo razmotre najučinkovitija rješenja kako bi se izbjegle dodatne komplikacije i troškovi za porezne uprave i za poduzeća.

3.8. EGSO napominje da bi se digitalnim tehnologijama također mogli revolucionizirati usklađenost i rad na istragama. OECD u svojem izvješću za 2018. (⁽⁹⁾) pokazuje kako je digitalizacija već imala trostruki pozitivan učinak na upravljanje porezom: povećanje učinkovitosti ispunjenja poreznih obveza, poboljšanje usluga za porezne obveznike i smanjenje opterećenja u pogledu ispunjavanja poreznih obveza.

3.9. Veće količine podataka trećih strana dostupne poreznim tijelima omogućuju automatizaciju većeg broja prijava, pri čemu obje strane štede vrijeme i novac, a mogu se upotrijebiti i za borbu protiv nedovoljnog prijavljivanja i utaje poreza ili porezne prijevare. Softver za registriranje podataka, koji primjenjuje više poreznih uprava i koji u vrijeme transakcije bilježi podatke o prodaji, koje je moguće izravno podnijeti poreznim tijelima, u nekim je državama već znatno povećao prihode od poreza na dodanu vrijednost (PDV).

3.10. Kad je riječ o procjeni stvarne razine oporezivanja digitalnog sektora, EGSO ističe da u obzir treba uzeti buduće promjene u poreznim zakonima koje su rezultat aktualne provedbe pravila BEPS-a jer to zapravo može dovesti do većeg oporezivanja dobiti u EU-u.

4. Mogući daljnji koraci

4.1. Nemaju sve države svijeta porez na dodanu vrijednost. Međutim, imaju ga sve države EU-a. U načelu sva potrošnja usluga i robe podliježe PDV-u, osim ako nije izričito isključena iz porezne osnovice. Prihodi od PDV-a čine vlastita sredstva u proračunu EU-a te EGSO smatra da je važno da se digitalne usluge uključe u poreznu osnovicu.

4.2. EGSO potiče Komisiju i države članice da pomno razmotre sve mogućnosti za uklanjanje premalog oporezivanja digitalnih usluga za prodaju koja završi u državi članici, neovisno o tome gdje se nalazi poduzeće. Usluge koje se pružaju preko platformi koje upotrebljavaju europski potrošači trebaju biti u potpunosti obuhvaćene sustavom PDV-a. Treba napomenuti da korisnici digitalnih komunikacija (npr. Facebooka itd.) imaju naizgled besplatan pristup tim uslugama, zbog čega se postavlja pitanje koja bi bila razumna osnova za primjenu PDV-a.

4.3. EGSO napominje da se trenutačni sustavi oporezivanja dobiti u svijetu temelje na procjeni dobiti trgovackog društva koja se može pripisati svakoj relevantnoj nadležnosti. Oporezivanje bi trebalo provoditi ondje gdje se stvara vrijednost. S obzirom na poteškoće kada je riječ o utvrđivanju toga gdje u lancu vrijednosti nastaje dobit, potrebno je utvrditi univerzalna načela o tome kako procijeniti gdje se stvara vrijednost. Takva su pravila utvrđena sveobuhvatnim radom OECD-a, u okviru kojega su formulirana porezna načela i definirani načini utvrđivanja cijene robe i usluga (pravila određivanja transfernih cijena) za poduzeća unutar poslovnih grupacija.

4.4. EGSO smatra da se međunarodna porezna pravila trebaju povremeno revidirati, u skladu s razvojem poslovnih modela. Trenutačna pravila nedavno su revidirana u odnosu na Sporazum o smanjenju porezne osnovice i premještanju dobiti (BEPS) (⁽¹⁰⁾). Sada se primjenjuju nova pravila i definicije. Očekuje se da će se njihovom primjenom znatno smanjiti mogućnost agresivnog poreznog planiranja i smanjenja poreznih osnovica.

4.5. Rezidualna dobit (ili gubitak) može nastati ako se marketinškom nematerijalnom imovinom ili nematerijalnom imovinom koja se odnosi na proizvode povećava neredovita dobit. Na primjer, upotrebom popisa potrošača ili prikupljenih podataka može se povećati postojanje rezidualne dobiti. Koncept uopće nije nov te bi se mogao upotrijebiti ne samo za raspodjelu dobiti među povezanim stranama već i za raspodjelu pravâ oporezivanja među zemljama. Međutim, to bi iziskivalo inovativno razmišljanje i razmatranje mogućnosti dodjele prava oporezivanja u skladu sa stvaranjem vrijednosti čak i ako u predmetnoj državi fizički ne postoji stalna poslovna jedinica. To je dio rasprava u OECD-u.

4.6. EGSO napominje da se rasprava o oporezivanju takozvanih digitalnih poduzeća ne odnosi prvenstveno na smanjenje porezne osnovice i ponašanje poduzeća u pogledu premještanja dobiti, nego na raspodjelu prava oporezivanja među zemljama.

(⁹) Izazovi oporezivanja koji proizlaze iz digitalizacije – Prijelazno izvješće 2018.

(¹⁰) OECD 2015.

4.7. Rezidualna dobit (ili gubitak) može se opisati kao dobit (ili gubitak) koji se bilježi nakon što svaka strana primi naknadu za svoje redovite doprinose na način koji je u skladu s načelom nepristrane transakcije.⁽¹¹⁾ To ponajprije uključuje odgovarajuću procjenu tržišne vrijednosti rizika s kojima se suočava, vrijednost stvorenu proizvodnim čimbenicima i obavljene funkcije.

4.8. Prodaja u pravilu ne bi bila odlučujući čimbenik za dodjelu dobiti poduzećima uključenima u transakciju. Međutim, ako se upotrebljavaju postojeća međunarodna pravila, odnosno dodjela dobiti svakom poduzeću na temelju smjernica OECD-a o transverzalnim cijenama, rezidualna dobit bi se mogla dodijeliti zemljama u kojima su obavljene funkcije. Jedna od tih funkcija mogla bi biti „prodaja”.

4.9. Za raspodjelu rezidualne dobiti⁽¹²⁾ mogao bi se upotrijebiti i primjeniti ključ rasподjele koji se predlaže za zajedničku konsolidiranu osnovicu poreza na dobit (CCCTB), zajedno s njegova tri čimbenika.⁽¹³⁾

4.10. Međutim, može se tvrditi da su sredstva uložena u istraživanje i razvoj važna za razvoj nematerijalne imovine i da bi zemlja u kojoj se odvijaju takve aktivnosti trebala za to primiti naknadu.⁽¹⁴⁾ Zato bi bila potrebna formula koja se sastoji od četiri čimbenika, a ne tri čimbenika iz formule za CCCTB.

4.11. Ako se preraspodjela međunarodnih poreznih prava ne može ostvariti unutar postojećeg okvira za transferne cijene, EGSO podržava dodjelu rezidualne dobiti od nematerijalne imovine s pomoću formule od četiriju čimbenika.

4.12. Ako rezidualna dobit iznosi 30 (od ukupne dobiti za skupinu od 100) i ako je proizvodnja jednako podijeljena u smislu stvaranja vrijednosti u zemljama A i B, te zemlje tada mogu oporezovati po 35⁽¹⁵⁾. Budući da se proizvod u jednakoj količini prodaje i u zemlji C, rezidualna dobit dijeli se među zemljama A, B i C. Zemlje A i B imaju pravo na dodatnu poreznu osnovicu od 13 3/4, dok zemlja C ima pravo oporezovati 2 1/2⁽¹⁶⁾.

4.13. EGSO u potpunosti uviđa složenost izračuna međunarodnih prava oporezivanja među zemljama, što podrazumijeva računanje i dogovor među zemljama o veličini rezidualne dobiti, kao i poznavanje veličine svakog od četiriju čimbenika u ključu rasподjele. Upotreba izmijenjene formule za CCCTB može se smatrati korakom prema prihvaćanju CCCTB-a.

4.14. Formulom za CCCTB prava oporezivanja dobiti trgovачkih društava dodijelila bi se zemljama u kojima se ne odvijaju inovacije, proizvodnja ili rizici i funkcije. Sama činjenica da se prodaja odvija u zemlji u kojoj se ne odvija nijedna druga aktivnost, predstavljava bi oporezivu osnovicu. To je velika promjena u odnosu na postojeća pravila. Međutim, ako se formula za CCCTB primjeni samo na rezidualnu, a ne na cijelu dobit, zemljama izvoznicama priznalo bi se legitimno pravo na zadržavanje dijela prava oporezivanja. Vrijednost stvorena poduzetništvom i inovacijama može donijeti porezne olakšice kad nastanu troškovi istraživanja i razvoja, a kad poduzeće postane profitabilno, ista zemlja ostvarivala bi porezne prihode.

4.15. Ako se ne postigne sporazum na razini OECD-a, preporučujemo da nova Europska komisija iznese novi prijedlog o oporezivanju tih trgovачkih društava u EU-u na temelju podataka koji su već dostupni, npr. podataka o ukupnom vremenu oglašavanja dok je korisnik na vezi itd.

⁽¹¹⁾ Za definiciju vidjeti Transferne cijene u kontekstu EU-a.

⁽¹²⁾ Valja napomenuti da poduzeća sa socijalnim ciljevima, kao što su određene zadruge povezane s lokalnom zajednicom, raspodjeljuju ostvarenu vrijednost na izravniji način i da se stoga ključ rasподjele možda ne može izravno primjenjivati na njih.

⁽¹³⁾ Direktiva Vijeća o zajedničkoj osnovici poreza na dobit (COM(2016) 0685 final – C8-0472/2016 – 2016/0337(CNS)), „Izbor triju čimbenika prouzročava da se radi pravilnog opisa gospodarske aktivnosti uzmu u obzir i stanje proizvodnje (ponuda, koja se mjeri imovinom i/ili plaćom za rad) i stanje potražnje (prodaju u odredištu). Prodaja se ponderira za jednu trećinu, plaća za jednu šestinu, broj zaposlenika za jednu šestinu i imovina za jednu trećinu. Zbroj pondera jednak je broju jedan tako da je 100 % CCCTB-a raspoređeno u svim državama članicama. Države članice tada mogu primjeniti svoje nacionalne stope poreza na dobit na svoj udio u oporezivoj osnovici.“ SWD(2016) 341 final

⁽¹⁴⁾ Ako zemlje koje pružaju dobru infrastrukturu i opsežne poticaje za istraživanja i razvoj ne prime pravedan udio prihoda od poreza na dobit, njihovi poticaji za ostvarivanje povoljnog ulagačkog okruženja će se smanjiti ili čak potpuno ukloniti.

⁽¹⁵⁾ „Normalna“ dobit iznosi 70.

⁽¹⁶⁾ Nakon naknade po načelu nepristranosti, preostala dobit iznosi 30. Ako bi se prijedlogu čimbenika za CCCTB dodata čimbenik istraživanja i razvoja (R), čimbenici u ključu rasподjele bili bi kapital, K, rad, L, prodaja, S i R. Ti čimbenici imaju jednaku težinu (svaki 1/4). Za tri zemlje potrebno je razmotriti 12 komponenata. Međutim, zemlja C ima samo jednu komponentu, a to je prodaja. Preostalih 11 komponenata jednak je podijeljeno između zemalja A i B, to jest svaka zemlja ima 5 1/2 komponenti ($5,5/12 * 30 = 13 \frac{3}{4}$). Porezna osnovica za zemlju C iznosi $(1/12 * 30) = 2 \frac{1}{2}$. Za zemlje A i B dodatna porezna osnovica od 13 3/4 sastoji se od 3 3/4 za K, 3 3/4 za L i 3 3/4 za R (ukupno 7 1/2 za K, 7 1/2 za L i 7 1/2 za R) te po 2 1/2 za S. Ukupan broj dodijeljen za S također iznosi 7 1/2.

4.16. S obzirom na sve veća tržišta izvan Europe, osobito u zemljama poput Kine, Indije i Brazila, raspodjela pravâ oporezivanja za cijelu osnovicu poreza na dobit, ili čak za cijelu rezidualnu dobit, (¹⁷) dovele bi do velikih gubitaka prihoda u brojnim državama članicama, a vjerojatno i do poteškoća u ostvarivanju socijalnih ciljeva u europskim zemljama.

4.17. Prema studiji koju je provelo poduzeće Copenhagen Economics, zemlje koje su neto izvoznice mogle bi izgubiti znatne prihode od poreza na dobit ako se dio dobiti bude oporezivao ondje gdje se roba i usluge prodaju. (¹⁸) Prema konzervativnoj procjeni 18 do 21 % trenutačne osnovice poreza na dobit u nordijskim zemljama dolazi od strane rezidualne dobiti u 2017. Za Njemačku se procjenjuje da taj udio iznosi 17 %. Ako se uvede pristup marketinške nematerijalne imovine, veći dio tog prihoda od poreza na dobit raspodijelit će se drugim zemljama.

4.18. EGSO smatra da je potrebno uspostaviti odgovarajuću ravnotežu između preraspodjele poreza na dobit trgovačkih društava među zemljama koje su neto izvoznice i zemljama koje su neto uvoznice.

4.19. Da se europska poduzeća prvenstveno oporezuju tamo gdje prodaju svoje proizvode, mogla bi svoje poslovne aktivnosti strukturirati tako da troškovi nastaju u istoj državi u kojoj se odvija prodaja. Taj bi postupak mogao dovesti do premještanja ulaganja i radnih mjeseta u velike potrošačke zemlje kao što su Kina i Indija, što bi uzrokovalo dodatne gubitke prihoda u državama članicama. Takav se razvoj događaja mora izbjegići osiguravanjem europske konkurentnosti.

4.20. EGSO ističe da su za svaki novi sustav ili pravila o načinu raspodjele prava oporezivanja među zemljama potrebni dogovor i provedba na svjetskoj razini. Bez tih uvjeta došlo bi do dvostrukog oporezivanja i stoga do smanjenja ulaganja i broja radnih mjeseta.

Bruxelles, 17. srpnja 2019.

Predsjednik
Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora
Luca JAHIER

(¹⁷) Kad bi se cijela porezna osnovica temeljila samo na prodaji, zemlji C u prethodno navedenom primjeru dodijelila bi se porezna osnovica od 25.

Kad bi se samo rezidualna dobit dodijelila na temelju komponente prodaje, odgovarajuća porezna osnovica za zemlju C iznosila bi 7,5.

(¹⁸) Future Taxation of Company profits – What to do with Intangibles? („Buduće oporezivanje dobiti poduzeća – Što s nematerijalnom imovinom?”, Sigurd Næss-Schmidt, Palle Sørensen, Benjamin Barner Christiansen, Vincenzo Zurzolo, Charlotta Zienau, Jonas Juul Henriksen i Joshua Brown, Copenhagen Economics, 19. veljače 2019).